

Løysingsforslag, Øving 4

MA1202 Lineær algebra

5.6.9 Sjå eksempel 5 i boka.

5.supp.2 Me finn først determinanten:

$$\det \begin{pmatrix} 1 & 1 & s \\ 1 & s & 1 \\ s & 1 & 1 \end{pmatrix} = -s^3 + 3s - 2$$

Me set denne lik 0 og løyser likninga:

$$-s^3 + 3s - 2 = 0 \Rightarrow s = 1, s = -2$$

Dette betyr at viss $s \neq 1$ og $s \neq -2$ så er determinanten ulik null, altså har me berre den trivielle løysinga. Dermed er nullrommet berre origo.

Så set me $s = 1$:

Då er matrisa radekvivalent med

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

altså har den rang 1 og nullrommet må vera 2-dimensjonalt. Altså er det eit plan.

Til slutt set me $s = -2$:

Då er matrisa radekvivalent med

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & -2 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

altså har den rang 2 og nullrommet er 1-dimensjonalt. Det er altså ei linje.

5.supp.5 a) Set opp eit likningssystem $k_1v_1 + k_2v_2 + k_3v_3 = v$, set inn dei kjende vektorane og løys for k_1 , k_2 og k_3 . Vel to av dei uendeleg mange løysingane.

b) $\{v_1, v_2, v_3\}$ er ei lineært avhengig mengd, og dermed ikkje ein basis.

5.supp.15 Lat $S = \{s_1, s_2, \dots, s_n\}$. Sidan S er ein basis kan u skrivast på ein unik måte som $u = x_1s_1 + x_2s_2 + \dots + x_ns_n$ der $x_1, \dots, x_n$ er reelle tal. Me skriv då $(u)_S = (x_1, x_2, \dots, x_n)$.

Tilsvarande har me $v = y_1s_1 + \dots + y_ns_n$ og $(v)_S = (y_1, \dots, y_n)$.

Me får då

$$u + v = x_1s_1 + \dots + x_ns_n + y_1s_1 + \dots + y_ns_n = (x_1 + y_1)s_1 + \dots + (x_n + y_n)s_n$$

$$(u + v)_S = (x_1 + y_1, \dots, x_n + y_n)$$

På den andre sida har me

$$(u)_S + (v)_S = (x_1, \dots, x_n) + (y_1, \dots, y_n) = (x_1 + y_1, \dots, x_n + y_n)$$

Altså har me $(u + v)_S = (u)_S + (v)_S$.

b) løyest på tilsvarande måte.

6.1.6 Rekn ut kvar side for seg, og sjekk at svaret vert det same. Sjå fasit i boka.

6.1.2 a) -2 b) 62 c) -74 d) 8 e) 0.

6.1.6 b) $\langle u, v \rangle = -42$

6.1.10 I kvar oppgåve bruker me at $\|w\| = \sqrt{\langle w, w \rangle}$ med det oppgitte indreproduktet.

a) $\|w\| = \sqrt{10}$

b) $\|w\| = \sqrt{3 \cdot (-1) \cdot (-1) + 2 \cdot 3 \cdot 3} = \sqrt{21}$

c) $\|w\| = 5\sqrt{5}$

6.1.11 Her bruker me at $d(u, v) = \|u - v\| = \sqrt{\langle u - v, u - v \rangle}$, igjen med det oppgitte indreproduktet for kvar oppgåve (fasit i boka).

6.1.23 Me må sjekka at det oppgitte produktet oppfyller alle aksiom for indreprodukt. Sjekkar først om $\langle p, q \rangle = \langle q, p \rangle$:

$$\langle p, q \rangle = p(0)q(0) + p\left(\frac{1}{2}\right)q\left(\frac{1}{2}\right) + p(1)q(1) = q(0)p(0) + q\left(\frac{1}{2}\right)p\left(\frac{1}{2}\right) + q(1)p(1) = \langle q, p \rangle$$

Sjekkar så om $\langle p_1 + p_2, q \rangle = \langle p_1, q \rangle + \langle p_2, q \rangle$:

$$\langle p_1 + p_2, q \rangle = (p_1(0) + p_2(0))q(0) + (p_1\left(\frac{1}{2}\right) + p_2\left(\frac{1}{2}\right))q\left(\frac{1}{2}\right) + (p_1(1) + p_2(1))q(1) =$$

$$p_1(0)q(0) + p_1\left(\frac{1}{2}\right)q\left(\frac{1}{2}\right) + p_1(1)q(1) + p_2(0)q(0) + p_2\left(\frac{1}{2}\right)q\left(\frac{1}{2}\right) + p_2(1)q(1) = \langle p_1, q \rangle + \langle p_2, q \rangle$$

Sjekkar at $\langle kp, q \rangle = k\langle p, q \rangle$ for eit reelt tal k :

$$\langle kp, q \rangle = kp(0)q(0) + kp\left(\frac{1}{2}\right)q\left(\frac{1}{2}\right) + kp(1)q(1) = k(p(0)q(0) + p\left(\frac{1}{2}\right)q\left(\frac{1}{2}\right) + p(1)q(1)) = k\langle p, q \rangle$$

Til slutt sjekkar me at $\langle p, p \rangle \geq 0$ og $\langle p, p \rangle = 0 \Leftrightarrow p = 0$:

$$\langle p, p \rangle = p(0)^2 + p\left(\frac{1}{2}\right)^2 + p(1)^2 \geq 0$$

sidan alle tre ledd er positive. Vidare må alle tre ledda vera 0 dersom summen skal bli lik null, men det einaste andregradspolynommet med meir enn to nullpunkt er 0.

Det oppgitte produktet oppfyller alle aksioma, altså er det eit indreprodukt på P_2 .

b) I P_3 har me polynommet $p(x) = x(x - \frac{1}{2})(x - 1)$ som gir $\langle p, p \rangle = 0$, altså held ikkje det siste aksiomet. Det er altså ikkje eit indreprodukt på P_3 .